

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం

మంగళవారం , జులై పదకొండవ రోజు, రెండు వేల ఇరవై మూడు

ప్రస్తుతం

గౌరవనీయులైన శ్రీ న్యాయమూర్తి రవి నాథ్ తిలహరి

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెంబరు: 1447 /2023

మధ్య:

1. సి.మమత తండ్రి: సుబ్రమణ్యం, వయస్సు సుమారు 36 సంవత్సరాలు, సాగు, నివాసం: కమ్మవారిపల్లి గ్రామం, నారిగానిపల్లి పోస్ట్, రామసముద్రం మండలం, చిత్తూరు జిల్లా..

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. కె.పార్వతమ్మ , భర్త: దివంగత కె. రెడ్డెప్ప,
సుమారు 70 సంవత్సరాలు, వృత్తి: వ్యవసాయం
2. T. గంగాధర్, తండ్రి: దివంగత T. వెంకటస్వామి,
వయస్సు సుమారు 50 సంవత్సరాలు, వృత్తి: వ్యవసాయం.
3. T. గంగులమ్మ, భర్త: T. గంగాధర్,
వయస్సు సుమారు 45 సంవత్సరాలు, వృత్తి: వ్యవసాయం.
4. C. వెంకటరమణ, తండ్రి: దివంగత C. తిమ్మయ్య,
వయస్సు సుమారు 60 సంవత్సరాలు, వృత్తి: వ్యవసాయం.
5. C. ప్రమీల, భర్త: C. వెంకట్రమణ,
వయస్సు సుమారు 55 సంవత్సరాలు, వృత్తి: వ్యవసాయం.
6. K. శేఖర్ , తండ్రి: దివంగత K. వెంకట్రమణ,
వయస్సు సుమారు 26 సంవత్సరాలు, వృత్తి: వ్యవసాయం.
7. కె. చంద్రకళ, భర్త: దివంగత కె. వెంకట్రమణ,
వయస్సు సుమారు 48 సంవత్సరాలు, వృత్తి: వ్యవసాయం.

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

8. C. శివ కుమార్, తండ్రి: దివంగత C. వెంకట్రమణ,
సుమారు 28 సంవత్సరాల వయస్సు, వృత్తి: వ్యవసాయం,
ప్రతివాదులు అందరూ కమ్మవారిపల్లి గ్రామ వాసులు, నారిగానిపల్లి పోస్ట్, రామసముద్రం
మండలం, చిత్తూరు జిల్లా

.... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్(ల) తరపు న్యాయవాది: ఎస్ పరిణీత

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది:

కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెం.1447 /2023

మధ్య:

సి.మమత.

..... అర్జీదారు.

మరియు

కె.పార్వతమ్మ తదితరులు

..... ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ: 11.07.2023

ఆమోదం కోసం సమర్పించబడింది: గౌరవనీయ శ్రీ న్యాయమూర్తి రవి నాథ్ తిలహరి

1. తీర్పులను చూడటానికి స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లను అనుమతించవచ్చా? అవును/కాదు
2. తీర్పు కాపీలను లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు మార్క్ చేయవచ్చా? అవును/కాదు
3. తీర్పు యొక్క న్యాయమైన కాపీని మీ ప్రభువులు చూడాలనుకుంటున్నారా? అవును/కాదు

రవి నాథ్ తిలహరి, న్యాయమూర్తి.

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

గౌరవనీయులైన శ్రీ న్యాయమూర్తి రవి నాథ్ తిలహరి

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెం.1447 /2023

11.07.2023

మధ్య:

సి.మమత

..... అర్జీదారు.

మరియు

కె.పార్వతమ్మ తదితరులు

..... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : శ్రీమతి ఎస్.పరిణీత

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది : లేదు

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1 2011 ఎస్ సిసి ఆన్ లైన్ ఎపి 218:

(2011) 4 ALD 231 2 .

(2011) పేరా నెం.10 3 వద్ద 4 ALT 541.

2015(2) ALD 206

గౌరవనీయులైన శ్రీ న్యాయమూర్తి రవి నాథ్ తిలహరి

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెం.1447 /2023

తీర్పు:

1. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది శ్రీమతి ఎస్.పరిణీత వాదనలు వినిపించారు.

2. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 227 కింద పిటిషనర్ ఈ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఈ వ్యాజ్యంలో ప్రతివాదులుగా ఉన్నారు.

పిటిషనర్ 2021 జీవో నెం.153ను పుంగనూరు ప్రెస్సిపల్ జునియర్ సివిల్ జడ్జి కోర్టులో దాఖలు చేశారు.

4. 2వ ప్రతివాది (2వ ప్రతివాది) ప్లెయింట్ పెడ్యూల్ ఆస్తి వాస్తవానికి తన పూర్వీకులకు చెందినదని, పిటిషనర్ యొక్క విక్రేతకు చెందినదని అఫిడవిట్ దాఖలు చేశాడు, అతను పూర్తి పరిధి మరియు సరైన సరిహద్దులు ఇవ్వకుండా పిటిషనర్కు అనుకూలంగా పత్రాలను అమలు చేశాడు. ప్రతివాదులు సహ యజమానులు మరియు వారి పూర్వీకుల ఇళ్లు, సమాధి యార్డు, సమాధులు ఉన్నాయి, కానీ వాటిని అణచివేస్తూ నిషేధాజ్ఞలు పొందడం ద్వారా భౌతిక లక్షణాలను మార్చాలని దావా వేశారు. మండల సర్వేయర్ సహకారంతో సర్వే నంబర్ల హద్దుల ప్రకారం భౌతిక లక్షణాలను నమోదు చేసేందుకు అడ్వోకేట్ కమిషనర్ను నియమించాలని 2023 ఐఎఎస్ నెం.378 దాఖలు చేశారు.

5. అడ్వోకేట్ కమిషనర్ నియామకాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ పిటిషనర్ అభ్యంతరం/ కౌంటర్ దాఖలు చేశారు.

6. ప్రెస్సిపల్ జునియర్ సివిల్ జడ్జి 10.05.2023 నాటి ఉత్తర్వు ద్వారా 2023 ఐ.ఎ.నెం.378ను అనుమతించి, వారెంట్ అమలు సమయంలో లేవనెత్తిన ఇళ్ళు, సమాధులు మరియు ఇతర ప్రస్తుత లక్షణాలను గుర్తించి, స్కెచ్ మరియు ఛాయాచిత్రాలతో సహా నివేదికను దాఖలు చేయడానికి అడ్వోకేట్ కమిషనర్ను నియమించారు.

7. 10.05.2023 నాటి ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ పిటిషనర్ ప్రస్తుత పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

8. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ దావా తొలిదశలో ప్రతివాది నం.2 అభ్యర్థన మేరకు కమిషన్ ను జారీ చేయలేమని వాదించారు. దరఖాస్తును అనుమతించడంలో ట్రయల్ కోర్టు పొరపాటు చేసింది. ఆమె అరవింద్ కుమార్ అగర్వాల్ వర్సెస్ లెజెండ్ ఎస్టేట్స్ (పి) లిమిటెడ్, రంగారెడ్డి జిల్లా, హైదరాబాద్ 1 లో రిలయన్స్ ను ఉంచింది.

9. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది చేసిన వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకుని రికార్డుల్లో ఉన్న అంశాలను పరిశీలించాను.

10. వ్యాజ్యం ప్రారంభ దశలోనే ఆర్డర్ 26 రూల్ 9 సీపీసీ కింద కమిషన్ ను జారీ చేయవచ్చా?

11. సిపీసీ యొక్క ఆర్డర్ 26 రూల్ 9 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది: "9. స్థానిక దర్యాప్తులు చేయడానికి కమిషన్లు. వివాదంలో ఉన్న ఏదైనా విషయాన్ని వివరించడానికి లేదా ఏదైనా ఆస్తి యొక్క మార్కెట్ విలువను నిర్ధారించడానికి లేదా ఏదైనా మెస్సీ లాభాలు లేదా నష్టాలు లేదా వార్షిక నికర లాభాల మొత్తాన్ని నిర్ధారించడానికి స్థానిక దర్యాప్తు అవసరమని లేదా సముచితమని కోర్టు భావించే ఏదైనా దావాలో, అటువంటి దర్యాప్తు చేయడానికి మరియు దానిపై కోర్టుకు నివేదించడానికి ఆదేశించడానికి తగినదిగా భావించిన వ్యక్తికి కోర్టు కమిషన్ జారీ చేయవచ్చు: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ వ్యక్తులకు కమిషన్ ఇవ్వాలో నిబంధనలు రూపొందించినట్లయితే, కోర్టు అటువంటి నిబంధనలకు కట్టుబడి ఉంటుంది.

12. ఆర్డర్ 26 రూల్ 9 సిపీసీని క్షుణ్ణంగా చదివితే కమిషన్ జారీ దశకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆంక్షలు లేదా ఆంక్షలు విధించబడలేదని స్పష్టమవుతుంది.

13. ఏదైనా వివాదంలో ఉన్న విషయాన్ని వివరించడానికి స్థానిక దర్యాప్తు అవసరమని లేదా సరైనదని కోర్టు భావించే ఏదైనా దావాలో, అటువంటి దర్యాప్తు చేయడానికి మరియు దానిపై కోర్టుకు నివేదించడానికి సముచితంగా భావించిన వ్యక్తికి కోర్టు కమిషన్ జారీ చేయవచ్చు. కాబట్టి కోర్టు దృష్టిలో ఏదైనా వివాదంలో ఉన్న అంశాన్ని వివరించడానికి అంత అవసరం అయితే కమిషన్ జారీ చేయవచ్చు.

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

14. దావాలో ప్రతివాది పూర్వీకుల సమాధి యార్డు, ఇళ్లు, సమాధుల ఉనికిని పిటిషనర్ అణచివేశాడన్న ప్రతివాది వాదనను సీవిల్ జడ్జి తన ఉత్తర్వుల్లో పరిగణనలోకి తీసుకున్నారు. ప్రత్యర్థుల వాదనలు ఉన్నాయి. ఒకటి సూట్ షెడ్యూల్ ఆస్తిని విభజించలేదు మరియు రెండవది పిటిషనర్ సూట్ షెడ్యూల్ ఆస్తిని ఒక నిర్దిష్ట పరిధితో మరియు ఒక నిర్దిష్ట పరిధిలో కొనుగోలు చేశాడు. ప్రత్యర్థుల వాదనలు కూడా జరిగాయి. ఒకటి సూట్ షెడ్యూల్ ప్రొపర్టీస్ లో సమాధుల ఉనికిని ఖండించడం, మరొకటి వాటి ఉనికిని ధృవీకరించడం. దీనిని దృష్టిలో ఉంచుకుని వివాదంలో ఉన్న విషయాన్ని విశదీకరించడం, కమిషన్ ను జారీ చేయడం అవసరమని సీవిల్ జడ్జి భావించారు. ఆ విషయంలో అనుభవజ్ఞుడైన సీవిల్ జడ్జి షేక్ జరీనా కసమ్ వర్సెస్ పటాన్ సదాబ్ ఖాన్ 2 కేసును కూడా నమ్మారు.

15. షేక్ జరీనా కసమ్ (సుప్రా)లో, ఆస్తి యొక్క సరిహద్దులు లేదా భౌతిక లక్షణాలకు సంబంధించి వివాదం జరిగినప్పుడల్లా, వాస్తవాలను భౌతికంగా ధృవీకరించాల్సి ఉంటుందని, ఎందుకంటే పత్రాల యొక్క ఆధారాలు నిజమైన వాస్తవాలను వెల్లడించలేకపోవచ్చు మరియు సర్వేయర్ ద్వారా అక్కడిక్కడే భూమిని కొలవడం అవసరం కావచ్చు.

16. షేక్ జరీనా కసమ్ (సుప్రా) లోని 10వ పేరా ఈ క్రింది విధంగా పునరుత్పత్తి చేయబడింది: "10. ఆస్తి యొక్క సరిహద్దులు లేదా భౌతిక లక్షణాలకు సంబంధించి వివాదం జరిగినప్పుడల్లా లేదా ఒక పక్షం వివరించినట్లుగా మరియు మరొక పక్షం వివాదాస్పదం చేసినట్లుగా ఏదైనా ఆక్రమణ ఆరోపణ వచ్చినప్పుడు, వాస్తవాలను భౌతికంగా ధృవీకరించాల్సి ఉంటుంది, ఎందుకంటే, పత్రాల యొక్క పఠనం నిజమైన వాస్తవాలను బహిర్గతం చేయకపోవచ్చు మరియు సర్వేయర్ ద్వారా అక్కడిక్కడే భూమిని కొలవడం అవసరం కావచ్చు. అందువల్ల, కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులను పరిశీలించి, పై తీర్పుపై ఆధారపడి, సరిహద్దులు మరియు భౌతిక లక్షణాల ఉనికికి సంబంధించి వివాదంలో ఉన్న విషయాన్ని వెలికి తీయడానికి అడ్వోకేట్ కమిషనర్లు నియమించడం న్యాయమైనది మరియు అవసరమని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. అందువల్ల ఈ పిటిషన్ ను అనుమతించేందుకు కోర్టు మొగ్గు చూపుతోంది. తదనుగుణంగా ఈ అంశానికి పిటిషనర్లు/ప్రతివాదులకు అనుకూలంగా సమాధానం లభిస్తుంది.

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

17. ప్రస్తుత కేసులో, ఆస్తి యొక్క సరిహద్దులు మరియు భౌతిక లక్షణాలకు సంబంధించి వివాదం ఉంది, తత్ఫలితంగా సివిల్ జడ్జి కమిషన్ జారీ చేస్తే, ఎటువంటి అక్రమాలను ఉత్తర్వుల్లో పొందుపరచలేము.

18. అర్వింద్ కుమార్ అగర్వాల్ (సుప్ర)లో పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపించారు. 3. సాధారణంగా నిషేధాజ్ఞల దావాలో సాక్ష్యాధారాలు సేకరించడానికి అడ్వోకేట్ కమిషనర్లు నియమించరు. ఆస్తి లేదా దాని సరిహద్దుల గుర్తింపుకు సంబంధించి తీవ్రమైన వివాదం ఉన్న సందర్భాల్లో మాత్రమే, నిషేధాల కోసం దాఖలు చేసిన దావాలలో కూడా ఒక అడ్వోకేట్-కమిషనర్ ను నియమించవచ్చు (చూడండి : హర్యానా వక్స్ బోర్డు వర్సెస్ శాంతి సరూప్ మరియు ఇతరులు మరియు వర్గ రామచంద్రారెడ్డి వర్సెస్ మేకల యాది రెడ్డి మరియు ఇతరులు (2010 (4) ఎఎల్ డి 198). 4. పిటిషనర్ తన ఆస్తికి నిర్దిష్ట హద్దులు ఇచ్చినట్లు ప్లయింట్ను పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది. అందువలన, తన స్వంత సాక్ష్యాలను జోడించడం ద్వారా తన ఆస్తి యొక్క గుర్తింపును రుజువు చేయాల్సిన ప్రాథమిక భారం అతనిపై ఉంది. ఇరుపక్షాలు తమ తమ సాక్ష్యాధారాలను సమర్పించిన తర్వాతే, ఆస్తి గుర్తింపుకు సంబంధించి ఏదైనా అస్పష్టత ఉంటే, కోర్టు తనంతట తానుగా లేదా ఇరుపక్షాల అభ్యర్థనపై ఒక అడ్వోకేట్-కమిషనర్లు నియమించవచ్చు. నా అభిప్రాయం ప్రకారం, ఇలాంటి సందర్భంలో, అడ్వోకేట్-కమిషనర్ నియామకానికి దరఖాస్తును పరిగణనలోకి తీసుకోలేము, ఎందుకంటే ఇది సాక్ష్యాలను సేకరించడానికి సమానం.

19. అరవింద్ కుమార్ అగర్వాల్ (సుప్ర)లో పిటిషనర్ తన సూట్ ఆస్తికి నిర్దిష్ట హద్దులను ఇస్తూ దావా దాఖలు చేశాడు మరియు అతను స్వయంగా కమిషన్ జారీ కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్నాడు. అందువలన, ఎటువంటి సందర్భంలో, అడ్వోకేట్ కమిషనర్ నియామకం కోసం దరఖాస్తును పరిగణనలోకి తీసుకోలేమని, ఎందుకంటే ఇది సాక్ష్యాలను సేకరించడానికి సమానం, అయితే తన స్వంత సాక్ష్యాలను జోడించడం ద్వారా తన ఆస్తి గుర్తింపును నిరూపించడం పిటిషనర్పై ప్రాథమిక భారంగా ఉంది. ఈ తీర్పును పరిశీలిస్తే ఆస్తి లేదా సరిహద్దుల గుర్తింపుకు సంబంధించి ప్రతివాది ఎలాంటి వివాదాన్ని లేవనెత్తలేదని తెలుస్తుంది. ప్రస్తుత సందర్భంలో

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

సరిహద్దులు మరియు భౌతిక లక్షణాల ఉనికి గురించి తీవ్రమైన వివాదం లేవనెత్తబడింది. అరవింద్ కుమార్ అగర్వాల్ (సుప్ర)లో మాదిరిగానే చట్టాన్ని వర్తింపజేయడం కూడా దాని పరీక్షగా నిలుస్తుంది, అరవింద్ కుమార్ అగర్వాల్ (సుప్ర) లో మాదిరిగా, ఆస్తి గుర్తింపు లేదా దాని సరిహద్దులకు సంబంధించి తీవ్రమైన వివాదం ఉన్న సందర్భాల్లో మాత్రమే, నిషేధాల కోసం దాఖలైన దావాలలో కూడా అడ్వకేట్ కమిషనర్లు నియమించవచ్చని పేర్కొన్నారు.

20. అరవింద్ కుమార్ అగర్వాల్ (సుప్ర) ఏ సందర్భంలోనూ, ప్రాథమిక దశలో, అడ్వకేట్ కమిషనర్లు నియమించలేమని పేర్కొనలేదు. ఆ కేసు స్వభావాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, పరిమితిలో ఉన్న దరఖాస్తును స్వీకరించడానికి వీల్లేదని తేల్చిచెప్పారు.

21. ఆర్డర్ 26 రూల్ 9 సీపీసీ ప్రకారం కమిషనర్ నియామకం విచక్షణాధికారం. విచక్షణాధికారాన్ని విచక్షణతో ఉపయోగించినట్లు నేను కనుగొన్నాను. కమిషన్ జారీకి గల కారణాలను కోర్టు నమోదు చేసింది. వివాదంలో ఉన్న విషయాన్ని వివరించడానికి, అడ్వకేట్ కమిషనర్ నివేదికను పొందడం ద్వారా, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 227 ప్రకారం ట్రయల్ కోర్టు విచక్షణాధికారాన్ని ఉపయోగించడంలో ఈ కోర్టు జోక్యం చేసుకోదు.

22. సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ కొట్టివేత ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ లేదు. ఫలితంగా పిటిషన్లో పెండింగ్లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయనున్నారు.

రవి నాథ్ తిల్వరి, న్యాయమూర్తి.

తేది: 11.07.2023

Gk

2023: ఏపీ హైకోర్టు:22271

గౌరవనీయులైన శ్రీ న్యాయమూర్తి రవి నాథ్ తిలహరి

సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ నెం.1447 /2023

తేది: 11.07.2023

Gk